

ОРГАНЪ
 на Българския Лозарски Съюзъ
СОФИЯ

„REVUE DE VITICULTURE“
 „VEINBAU REVUE“
 à Pleven — Bulgarie.

Годишенъ абонаментъ 50 лв.
 Редакция и администрация — Плѣвень.

Редакторъ-уредникъ: Г. К. Червенковъ.
 Редакционенъ комитетъ: Проф. Н. Недѣлчевъ, Н. Х. Мжиковъ и В. Стрибърна.

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Къмъ абонатитѣ; 2) XIV-ия Лозарски конгресъ; 3) Лозарската Кооперативна централа — М. Кр. Мжиковъ; 4) Торене на лозята — проф. Н. Недѣлчевъ; 5) Акцизна система или допѣли. поземл. данѣкъ в пр. — Д. Бъчваровъ; 6) Лозарската криза и монопола на спирта и ракиитѣ — д-ръ Ал. Стойковъ; 7) Изъ практиката и новости. а) Една нова паразитна гѣба и пр. — проф. Н. Недѣлчевъ; б) Лозари, внимавайте; в) Бястрене на вината съ желатинъ — К. Печевъ; 8) Съюзни и дружествени; 9) Положението на пазаря; 10) Хроника.

Къмъ абонатитѣ.

21, 435563

ОБРАЗЦОВО НАР. ЧИЩЕ
 ОРГАНЪ
 Д-Р ДИМИТРОВ-Плѣвень
 БИБЛИОТЕКА

Съ настоящата книжка 1-ва, списание „Лозарски прегледъ“ на Българския Лозарски съюзъ встъпва въ XIX-та си годишна. Единствено списание по лозарство и винарство у насъ си остава си „Лозарски прегледъ“. Списвано отъ най-виднитѣ и компетентни специалисти и практики и лозари и винари у насъ, то дава навреме и полезна просвѣта и защита на българското лозарство и българския отруденъ лозарь. Абонамента му е само 50 лева годишно за 10 книжки, за да е достъпно и за най-дребния и беденъ лозарь. Дългъ и интересъ е на всѣки лозарь да го получава и заплаща навреме; които не желаятъ да го заплащатъ, нека върнатъ още първата книжка, та ако не го подкрепватъ, поне щета да не му нанисатъ.

Безъ просвѣта и борба успѣхъ и защита на поминъка си, лозарь не ще има.

ОТЪ РЕДАКЦИЯТА.

XIV-тия Лозарски конгресъ.

На 4 и 5 Мартъ т. г. въ София се състоя XIV-тия Лозарски редовенъ конгресъ, при стечение на маса делегати.

Сериознитѣ и обективни разисквания на поставенитѣ въпроси обърнаха вниманието на всички държавни и обществени фактори, върху крайно тежкото положение на българския лозарь-производителъ, въ което се намира. Сжествуването на родното ни лозарство е застрашено отъ низкитѣ цени на продуктитѣ му и липсата на редовенъ пласментъ; трѣбва да се възприематъ и планомерно следватъ решителни мѣрки, както отъ страна на държавата, така сжщо и отъ лозаря за ограничавание засаждането на повече винени лозя и осигуряване пласмента продуктитѣ на сжществующитѣ. Временно добрия пласментъ на десертнитѣ грозда не трѣбва да ни увлича, защото прѣкомѣрното имъ засаждане ще ни доведе пакъ до надпроизводство.

Отчета на управителния съветъ на Лозарския сѣюзъ достатъчно ясно сочи тежкия пжтъ на борбата му за защитата на лозаря. Най-сетне лозаря трѣбва да напусне досегашната си пасивность, ако иска да спаси и защити поминъка си.

Само чрезъ просвѣтена и организирана борба ще може да подобри и защити единствения си поминъкъ — лозарството.

Ето и самата РЕЗОЛЮЦИЯ:

Четиринадесетиятъ редовенъ Лозарски конгресъ на Българския Лозарски сѣюзъ, състоялъ се на 4 и 5 мартъ 1934. год. въ гр. София, следъ изслушване отчета на Управителния сѣветъ, този на редактора на сѣюзния органъ „Лозарски Прегледъ“ и доклада на контролната комисия, както и рефератитѣ: „Монопола върху спирта и ракиитѣ“ отъ д-ръ Ал. Стойковъ и „Акцизна система или допълнителенъ поземленъ данъкъ, замѣняющъ акциза“ отъ Д. Бъчваровъ и следъ станалитѣ по тѣхъ разисквания, като взема предъ видъ:

1.

Че сврѣхпроизводството на гроздовитѣ продукти постави производителитѣ въ конкуренция, която обезценява още повече сжщитѣ продукти,

РЕШИ:

Да се възложи на бждация Управителенъ сѣветъ на Българския Лозарски сѣюзъ да проучи пжтищата за отстраняване на тази конкуренция и по-специално въпроса за въвеждане монопола на плодовия спиртъ и ракиитѣ, като срдѣство за рационализиране на лозарството и подобрене ценитѣ на гроздовитѣ продукти.

II.

1. Че при днешното крайно лошо материално положение на лозаритѣ и сѣществуващото облагане на лозята съ поземленъ данѣкъ и пждарщина, които сж твърде високи въ сравнение съ дохода, облагането на виното и материалитѣ за ракия съ акцизъ е прѣко податнитѣ сили на лозаритѣ.

2. Че формалноститѣ по опредѣляне и мѣркитѣ за събиране на акциза е едно голѣмо измѣчване на производителитѣ и прѣчка за производството и пласмента на гроздовитѣ продукти.

3. Че при крайното материално изтощение на лозаря, той трѣбва да прави най-голѣма икономия при отглеждане на лозята си,

РЕШИ:

Да се помоли г. Министра на финанситѣ да направи по-трѣбното:

1. Да се премахне акциза върху виното.

2. Да не се облага съ акцизъ винения оцетъ.

3. Въ населенитѣ мѣста, кждето нѣма клонове на Б. Н. Банка или на Б. З. Банка, акциза върху материалитѣ за ракия да се внася на общинскитѣ бирници, както това бѣше по-рано.

4. Да се продѣлжи срока за изваряване на джибритѣ и винената каль.

5. Да се провѣрятъ таблицитѣ за изчисляване обема на винарскитѣ сждове.

6. Да се опредѣли максималния срокъ за анализиране на взетитѣ проби гроздовъ сокъ, който да не бжде по-голѣмъ отъ 15 дена.

7. Да се освободятъ отъ допълнителенъ акцизъ изваряванитѣ отъ производителитѣ болни вина на ракия.

8. Презъ неблагоприятни за лозарството години да се отпуща безакцизна захаръ за подсилване на вината.

9. Синиятъ камѣкъ за лозята да се доставя срещу валута, а не срещу компенсация.

III.

1. Че при търговията съ гроздето и вината ставатъ често измами.

2. Че върху пласмента на гроздето и гроздовитѣ продукти на вжтрешния и чуждитѣ пазари указва твърде голѣмо влияние качеството и количеството имъ.

3. Че следъ въвеждането на правилника за контрола на производството и продажбата на гладкия и облагороденъ лозовъ материалъ, забележката къмъ чл. 179 отъ закона за П. З. П. О. П. И. относно качеството става излишна и пакостна.

4. Че поради чувствително измѣнитѣ се условия, финансовото положение на сѣществуващитѣ винарски производителни кооперации се е много влошило,

РЕШИ:

Да се помоли г. Министра на земледѣлието и държавнитѣ имоти да нареди:

1. Да се регламентира вътрешната и външна търговия на гроздето и вината.

2. Да се регламентира засаждането на нови лозя съ огледъ на мѣстнитѣ естествени и стопанско-икономически условия.

3. Да се проучи въпроса за временното запазване на гроздето за износъ въ хладилни антрепозити до момента на изнасянето и да се създаде Дунавски флотъ отъ бързоходни моторници за пренасяне на гроздето до срѣдно-европейскитѣ пазари.

4. Да се премахне алинея втора отъ забележката къмъ чл. 179 отъ закона за П. З. П. О. П. И. относно давността за качеството на материала.

5. Б. З. Банка да постави при еднакви условия съществуващитѣ производителни винарски кооперации съ ония, които получаватъ за използване новостроящи и новопостроени и наредени отъ същата банка районни винарски изби.

IV

Че износа на десертното грозде на чуждитѣ пазари все повече се засилва и добива голѣмо стопанско-икономическо значение,

Да се помоли г. Министра на желѣзницитѣ, пощитѣ и телеграфитѣ да нареди:

1. Да се увеличи броя на специалнитѣ вагони за износъ на грозде.

2. Да се построятъ перони съ навеси за десертно грозде въ по-важнитѣ износни гари.

Да се помоли г. Министра на търговията, промишлеността и труда да нареди:

1. Да се въведе точна и навременна информация за положението на гроздовитѣ пазари въ чужбина.

2. Да се сключатъ търговски договори и осигурятъ контингентитѣ за грозде, вино и други гроздови продукти.

3. Да се изпращатъ презъ време на гроздовата кампания търговски аташета въ чужбина.

Умоляватъ се всички дружества, кооперации и интелегентни производители, да пращатъ редовно въ редакцията на „Лозарски прегледъ“ сведения за положението на пазаря и цената на вината отъ тѣхния районъ. Също да донасятъ за станалитѣ поупко-продажби на вина, както и колко непродадени такива има въ района.

Горнитѣ сведения сж извънредно необходими за съставяне редовнитѣ бюлетини за пазаря на вината.

Н. Хр. Мънковъ
Дир. лоз. у-ще — Плевенъ.

Лозарската кооперативна централа.

Нѣколко бедни тъкачи въ Англия, неспособащи съ малкитѣ си доходи да прехраняятъ своитѣ семейства, за да избѣгнатъ експлоатацията при доставката на най-необходимитѣ имъ продукти, съ незначителни сръдства, осмивани и подигравани съ миниатурното си дюкянче, сложиха още преди 90 години начало, дадоха образецъ за днешнитѣ грандиозни кооперативни потрѣбителни магазини и врѣзаха дълбоко въ страницитѣ на кооперативната история името: *Рочделски пионери*.

Измжчени отъ сиромашията, немощни Германски селяни подъ ръководството на известния кооперативенъ апостолъ — Райфайзенъ, върху принципитѣ на самопомощта и взаимопомощта, изковаха своето спасение и посочиха на свѣта благодатния пѣтъ за слабитѣ икономически стопани. Отдавна вече Райфайзеновитѣ каси, основани и у насъ, дойдоха да париратъ действията на безбожни лихвари и да премахнатъ онова престъпно зеленичарство, което застрашаваше много поселища въ страната. Кооперативната вълна залива широко цѣлия свѣтъ. По-вече отъ 600,000 кооперативни сдружения групиратъ надъ 150 милиона стопани въ най-разнообразни кооперативни дружества. И най-неукитѣ стопани се проникватъ вече отъ съзнанието, че разединени, разпокъсани, съ слабитѣ си сили тѣ представляватъ най-добрата почва за коренитѣ на спекулата. Погледитѣ на угнетенитѣ и измжчени днесъ се насочватъ къмъ свѣтлитѣ лъчи на кооперативното слънце. Отъ слабитѣ сили, отъ малкитѣ сръдства се кове шлемътъ, щитътъ, опората на маситѣ, добруването на човѣчеството.

Но ето и българскитѣ лозари могатъ вече да се поздравятъ съ реализирането на една отъ дълго възжелана тѣхна мечта. При крайно голѣми спънки и затруднения най-сетне точно една година следъ основаването на *лозарската кооперативна централа* устава ѝ е утвърденъ. Ние лозаритѣ се радваме вече на своя собствена кооперативна централа. Ликуваме. Имаме си вече своя икономическа организация призована да застъпва непосредствено интереситѣ на българскитѣ лозари, да доставя необходимитѣ ни лозарски и винарски материали, да улеснява продажбата на лозарскитѣ произведения.

Залисани и обособени въ ежедневнитѣ си грижи, години наредъ, ние тикнахме въ бездъннитѣ джобове на чужди на съсловието ни спекуланти, милионни печалби за разни доставки, а когато дойде редъ да водимъ борба, да запазимъ отъ посегателства коравия си залъкъ, кършимъ ржце и недоумяваме какъ да си помогнемъ. Ако можехме да разполагаме само съ една стотна частъ отъ тия печалби, дума-

та ни би натежала въ везната на общественя животъ. Собственъ ежедневенъ или седмиченъ лозарски вестникъ, собствени информационни и посрѣднически бюра за пласиране на грозде и вино, кооперативни магазини за пласиране на лозарскитѣ ни произведения и много още блага и придобивки ние бихме поставили въ услуга на родното лозарство.

За щастие, управата на новата ни *Кооперативна централа* е попаднала въ добри, отъ години вече изпитани и закалени въ лозарскитѣ борби ржце. Стари ратници, които не единъ пжтъ съ дѣлата си дадоха доказателства за една безупрѣчна и безкористна служба на родното лозарство, стоятъ днесъ на чело на тая организация.

Но, драги лозари, силата и мощъта на една икономическа организация не се мѣри днесъ нито по изреченитѣ громки слова и благопожелания, нито по-високата поза, която тя би заела.

Силата, кредитоспособността, обсега на централата стоятъ въ тѣсна зависимостъ отъ материалнитѣ срѣдства и специално сега, отъ набрания дѣловъ капиталъ. Ще се прикнатъ ли българскитѣ лозари отъ съзнанието, че съ записване името си въ редътъ на основателитѣ на това толкова ценно и симпатично предприятие, тѣ ще положатъ по единъ основенъ камъкъ въ сградата на собственото си добруване? Жестъ, но не за благодееяние, а за материално закрепване на една собствена организация, се очаква днесъ отъ всички будни български лозари. Поне по единъ дѣлъ отъ 500 лв. заедно съ 100 лв. встѣпителенъ вносъ ще трѣбва да се внесатъ.

По решение на управителния съветъ, членоветѣ-основатели трѣбва да изплатятъ встѣпителната си вноска и половината отъ стойността на записанитѣ дѣлове до 10 априль т. г. и другата половина до 10 май. Сжщото се отнася и до ония, които бждатъ приети за членове до къмъ началото на м. априль.

Разсрочката за приетитѣ следъ тази дата членоветѣ ще се опредѣли допълнително отъ управителния съветъ.

Въ най-скоро време ще бжде отпечатанъ устава на централата и ще се разпрати изъ страната до лозарскитѣ дружества, кооперации и лозарски деятели.

Минималния дѣловъ капиталъ за колективни организации е опредѣленъ на 5000 лв. плусъ встѣпителната вноска.

Следъ несполучливитѣ опити на лозарскитѣ кооперации сами да си формиратъ свой съюзъ, сега имъ се удава да образуватъ ядрото, основата на общата лозарска кооперативна централа и чрезъ нея да постигнатъ облекчения, каквито даватъ другитѣ сжществующи съюзи на своитѣ членове. Единичния гласъ е гласъ въ пустиня, сепаристичнитѣ усилия отиватъ на пусто, оставатъ безрезультатни. Следъ врата на разколничеството въ политически и стопански ор-

ганизации, изглежда, че у насъ назрѣва съзнанието за групиране на силитѣ по всички линии на общественно икономическия ни животъ. Съюзитѣ, централитѣ, синдикатитѣ ще бждатъ утрешнитѣ меродавни фактори въ стопанския животъ. Това трѣбва да се разбере.

Кооператори и лозари, станете членове на *Лозарската кооперативна централа*. Побързайте да се наредите въ редътъ на пионеритѣ за формиране на едно велико дѣло, което е предназначено да донесе по-щастливи и честити дни на сдруженитѣ лозари и въобще на лозарството въ страната.

Проф. Н. Недѣлчевъ.

Торене на лозята.

Лозата ежегодно произвежда пржчки, листа и грозде. За конструкцията на тѣзи продукти тя черпи минерални вещества отъ почвата и вжгледвуокисъ отъ въздуха.

Лозарътъ събира гроздето и вдига пржкитѣ, а листата, въ голѣмата си частъ, се отнасятъ отъ вѣтроветѣ. Ако приемемъ, че почвата, когато сж засадани лозитѣ, е била богата, следъ нѣколко години настѣпва обедняване, което се отразява вече върху растежа и плододаването.

Лозата, макаръ и невзискателно растение, ежегодно извлича отъ почвата около 5 кгр. азотъ, 2 кгр. фосфорна киселина, 5 кгр. калий, и 10 кгр. калций. За да подържаме силата на лозето, ние трѣбва да върнемъ тѣзи извлѣчени материали, въ противенъ случай фатално ще настѣпи отслабване на лозето.

Това е особено вѣрно за присаденитѣ лози, тъй като американскитѣ лози сж по-взискателни отъ европейската лоза.

Лозята, които се напояватъ и тѣзи въ свежи почви, кждето лозитѣ се рѣжатъ дълго и се получаватъ голѣми реколти, се нуждаятъ най-вече отъ торене. Лозитѣ въ сухи почви, рѣзани чашовидно, даващи малки реколти, най-зле използватъ торенето.

Понеже въ края на крайщата торенето би трѣбвало да увеличи чистия доходъ за да бжде оправдано икономически, къмъ него трѣбва да прибѣгватъ главно производителитѣ на десертни грозда. При виненото производство торенето, при днешнитѣ низки цени на виното, икономически не е изгодно. Ето защо, за предпочитане е лозата да се рѣже въ такъвъ случай така че да се намали производството ѝ, отколкото да се тори и да се очакватъ отъ торенето нѣкакви особени облаги.

Органическитѣ торове сж най-подходящи за лозата, тъй като подобряватъ и физическия съставъ на почвата — увеличаватъ хумуса. Органическитѣ торове иматъ продължително

действие. Тѣхното разлагане става бавно и тѣ отстѣпватъ своитѣ хранителни елементи въ единъ дълъгъ периодъ.

Торенето съ органически торове (конски, говежди и др.) става обикновено периодически, за 3—4 години веднѣжъ.

За единъ тригодишенъ периодъ се поставя въ лозето 3—5,000 кгр. торъ. За нуждитѣ на лозата въ органическия торъ липсва достатъчно калий и фосфоръ, ето защо препоръчва се той да се засили съ химически фосфорни и калиеви торове.

Органическитѣ торове се поставятъ обикновено при отравянето напролѣтъ на главинитѣ, около всѣка главина, следъ което се покриватъ съ прѣстъ.

Химическитѣ торове сж още слабо застѣпени у насъ. Тѣ се доставятъ отъ странство и сж сравнително скѣпи. До като въ Германия, напр. гроздето е скѣпо, а тороветѣ естивни, у насъ е обратното. Ето защо, въпрѣки пропагандата, която се прави за тѣхъ и въпрѣки безпорното имъ благотворно действие върху лозата, тѣ не се възприематъ охотно отъ производителитѣ лозари.

Измежду химическитѣ торове въ лозарството се изпълзуватъ най-често чилската и калциевата селитри и амониевия сулфатъ — като азотни торове, калиевиятъ сулфатъ — като калиевъ торъ и калциевиятъ суперсфосфатъ — като фосфоренъ торъ. На декарь лозе се поставя срѣдно

— 20 кгр. чилска селитра

15 „ калиева соль

30 кгр. суперсфосфатъ.

Химическия торъ се употрѣбвява напролѣтъ, преди покарването на лѣпкитѣ, като се разпрѣска по повърхността, следъ което се зарява съ копане.

Лозарьтъ може да приготви отъ джибритѣ много подходящъ торъ за лозата. Какъ става това приготвление ще видимъ въ друга статия.

Предупреждаватъ се купувачитѣ на лозовъ материалъ да купуватъ само пломбирани лози.

При приемане купенитѣ лози да се повиква винаги агронома, а при възможность лозитѣ да се несятъ у респективното агрономство — където ще може да се открие евентуална измама (най-често въ пломбата) или нѣкои недостатъци на лозичкитѣ, не проявени въ момента на пломбирането.

Купувачитѣ да изискватъ отъ продавача-производителъ удостоверение отъ съответното агрономство за вида и количеството, на произведенія материалъ, а отъ продавачитѣ-посрѣдници — нотариално заверено пълномощно отъ пепиниериститѣ, чиито лози продаватъ.

Преди посаждане на лозитѣ всѣки лозарь трѣбва да декларира въ общинското управление количеството и сортовитѣ лози, които ще засади, а така сжщо да съобщава № и знака на пломбата, която всѣко снопоче отъ 25 облагородени лози трѣбва да носи.

Непломбирания материалъ, освенъ че носи риска да бжде неавтентиченъ и недоброкачественъ но се преследва отъ закона (не се допуска продажбата му). Довода, че непломбирани лози може да сж по-евтини не облекчава, а напротивъ отекчава положението на купувача и му носи разочарование въ утрешния день.

Акцизна система или допълнителенъ поземленъ данъкъ, замѣняющъ акциза.

(Рефератъ, четенъ отъ Д. Бъчваровъ на XIV редовенъ лозарски конгресъ на 4.III.1934 год.)

Почитаеми господа делегати и гости на конгреса,

Начинътъ на облагане лозаря и винопроизводителя въ неразривна връзка съ размѣра на облагането е билъ винаги единъ отъ много важнитѣ и трудни въпроси. Той е билъ винаги въ една редица съ първостепеннитѣ въпроси, свързани съ нашето лозарство. Но презъ последнитѣ години, когато поради понижилитѣ се до минимумъ цени на гроздето и гроздовитѣ произведения, рентабилността на лозовата култура стана проблематична, въпроса за данъчнитѣ облагания излиза на първо мѣсто. Той често пжти е бивалъ поставянъ на разглеждане и сж вземани временни решения. Резултатитѣ отъ усвоенитѣ начини на облагане и условията на производството и пласимента налагатъ днесъ една нова ревизия на положението.

Азъ нѣмамъ намѣрение да давамъ мнение по този въпросъ. Натоваренъ отъ съюзната управа, ще се постарая, до колкото силитѣ и времето ми позволяватъ, да изложа само положението, а вие г. г. делегати, които имате становището на вашитѣ дружества, трѣбва да вземете съответно решение.

Презъ първитѣ 15—16 години следъ освобождението на България, върху лозаря тежеше единъ единственъ данъкъ — „емлякъ“, върху притежаванитѣ отъ него лозя. Гроздето и всички гроздови произведения бѣха свободни отъ каквото и да било облагане.

Гласуваниятъ презъ 1894 год. законъ за акцизитѣ и патентовия сборъ върху питиетата, засягаше обекти, като тютюна, солта и др., които нѣматъ нищо общо съ лозарството и овощарството. Но 10 години следъ това — презъ 1904 год. — чрезъ специаленъ законъ се въведе акциза върху плодовитѣ ракии. Следъ 4 год., а именно презъ 1908 год. този законъ бива видоизмѣненъ въ смисълъ, че се облагатъ материалитѣ за варене на ракия—каша отъ сливи и др. овощни плодове, джибри, вино и медъ, а не самия продуктъ. Следъ други 10 години — презъ 1918 год. — се въвежда вече и акциза върху вината. Отъ тогава започва и ежегодното измѣрване не само на материалитѣ за варене ракия, но и на виното, измѣрване свързано съ толкова формалности и неприятности, както за производителя, така и за данъчната властъ. Отъ тогава настъпи и увеличаването данъчното бремене на лозаря, усложненията въ събирането на данъцитѣ и умжчяване пласимента на виното и ракиитѣ.

За да се създадѣтъ приходи на общинитѣ, презъ 1922 год. се създаде и тъй наречения законъ за общинския налогъ, чрезъ който се облагатъ съ общинския данъкъ повечето отъ артикулитѣ, облагани съ акцизъ, включително материалитѣ, отъ които се вари ракия.

Отъ 1924 год. законътъ за акцизитъ и патентовия сборъ стана почти единствения законъ, по който става облагането на гроздовитъ продукти, тъй като въ него се влѣ важната материя на закона за облагане на материалитъ за ракия и на виното. Поменатия законъ за акцизитъ и патентовия сборъ е, може би, най-много измѣнявания и допълванъ между всички закони въ страната. Поради това въ органитъ на властѣта има едно доста голѣмо различие при прилагането му и доста често се явява нужда централното управление да дава пояснение по много въпроси. За обикновения данъкоплатецъ този законъ е почти „terra incognita“ и той плаща кога колкото му поискатъ.

Последното измѣнение на въпросния законъ е, както знаете, отъ 13.IV.1933 год.

По силата на този законъ облагатъ се съ акцизъ:

1. Виното отъ прѣсно грозде съ 2 ст. зл. на литъръ — 30 ст. въ банкноти.

2. Каша отъ джибри (прадини), изцедени отъ мъсть тоже съ 2 ст. зл. на литъръ — 30 ст. въ банкноти.

3. Каша отъ зимни сливи и винена калъ тоже съ 30 ст. на литъръ въ банкноти.

4. Вино, предназначено за варене ракия съ 5 ст. зл. на литъръ — 75 ст. въ банкноти.

5. Плодовъ спиртъ, добитъ отъ преваряване на плодови ракии съ 1 лв. зл. на литъръ стогоградусовъ—15 лева въ банкноти.

6. Оцетъ виненъ — съ 5 ст. зл. на литъръ — 75 ст. въ банкноти.

7. Оцетъ виненъ, произведенъ отъ лозаритъ за свои нужди или за продажба съ 2 ст. зл. на литъръ или 30 ст. въ банкноти.

8. Всички спиртни питиета отъ мѣстенъ произходъ, изключая плодовитъ ракии, мастиката и коняка — съ 1 лв. зл. на литъръ — 15 лв. въ банкноти.

Вѣрно е, че по силата на § 14 и 15 на закона, акциза върху виното и материалитъ, както е сварена ракия се плаща отъ купувача. Това, обаче, е едно пожелание, понеже почти винаги акциза се плаща отъ производителя-продавачъ и той влиза въ уговорената цена.

Независимо отъ акциза, виното за изваряване на ракия се облага съ $3 \times 20 = 60$ ст. въ банкноти на литъръ общински налогъ, а джибритъ, винената калъ и каша отъ сливи съ $2 \times 20 = 40$ ст. банкноти на литъръ.

Формално погледнато лозарьтъ и винопроизводителтъ сж освободени отъ каквито и да било даждия, освенъ поземления данъкъ, пждарщина и данъкъ върху прихода.

Фактически, обаче, при сегашно положение и при една срѣдна реколта отъ 600 кгр. грозде на декарь, което се използва за вино, той плаща:

1. За акцизъ върху	360	литра вино	по 0'30	108	лв.
2. „ „ „	240	„ джибри	по 0'30	72	„
3. „ общин. налогъ	240	„ „ „	по 0'40	96	„

Всичко 279 лв.¹⁾

Ако къмъ това се прибави поземления налогъ и пждаржината, които за всѣко мѣсто сж различни, но срѣдно може да се взематъ около 80 лв. излиза, че лозаря-винопроизводителъ плаща на държавата и на общината 356 лв. данъци на декаръ.

Постѣпленията въ държавното съкровище презъ последнитѣ три финансови години, а именно презъ 1930/931; 1931/932; 1932/933 год. сж били както следва.

Година	Измѣрено вино	Постѣпило отъ акцизъ	ИЗМѢРЕ				
			джибри	сливи	кумбули	круши	вин. калъ
1930/931	108618482	38822096	65413773	22343576	16364410	194534	614846
1931/932	132674270	20982856	83344301	2402095	5015267	682881	582520
1932/933	141636620 ¹⁾	25148366	85933061	22918155	13288507	259100	812394
		84953318					

¹⁾ Отстѣпка 29,270,257 литра.

И О К Г Р.				Постѣпило		Всичко отъ акцизъ и общински налогъ
вино и мед. каше	други плодове	ябълки	всичко материали	отъ акцизъ	отъ общински налогъ	
34201	979838	20696	106465274	30207119	26648353	95677568
309458	1750897	46806	94134222	15210929	28828196	65021981
558593 ²⁾	2699722	286347	126855878	15740968	24283357	65172691
				61159016	70759906	225872691

²⁾ Медовата каша е само 6859 кгр.

Отъ горната таблица е видно, че срѣдно годишно за помнатитѣ три години е постѣпило отъ акцизъ върху виното 28, 317, 773 лева, отъ акцизъ върху материалитѣ 20, 386 339 лева, отъ общински налогъ върху сжцитѣ 26, 586, 635 лева, или

¹⁾ Освобождаването отъ акцизъ на 150 литра вино на всѣки производителъ не се взема предвидъ, понеже за лозари съ 3 и повече декара лозя, намалението е незначително.

срѣдно отъ акцизъ 48, 704, 112 лв., а съ общински налогъ — 75, 260, 747 лв. Безспорно, въ тази сума влизатъ и разноснитѣ по събиране на данъка.

При това, не трѣбва да се изпуща изъ предвидъ, че акциза върху виното за 1930/931 год. бѣше 75 ст. презъ 1931/932 год. — 60 ст. за търговцитѣ и 30 ст. за производителитѣ, а презъ 1932/933 год. — 30 ст. на литъръ; акциза върху джибритѣ и сливовата каша презъ 1930/931 год. 90 ст., презъ 1931/932 год. — 80 ст., респективно 40 ст. и презъ 1932/933 год. — 40 ст. на литъръ; акциза върху виното за изваряване 2:70, респективно 0:60 и 0:40; акциза върху каша отъ други плодове 60 и 40 ст.

Следъ последното измѣнение на закона, когато акциза върху виното и другитѣ материали е намаленъ, както е показано по-горе, постъпленията за настоящата 1933/934 финансова год. и за следнитѣ ще бжде значително по-малко. Той не ще надминава 25-30 милиона лв., а заедно съ общинския налогъ 50-55 милиона лева *бруто*. Подчъртавамъ тази дума, понеже тукъ влизатъ всички ония разходи за издръжка на цѣлия апаратъ по опредѣляне, и събиране на данъка и по контрола.

Въ това число не влиза акциза върху плодovia спиртъ и оцетъ, акциза върху спиртнитѣ питиета въ бутилки, консулативната такса, замѣнена съ допълнителенъ патентъ и др.

Господа

Вие сами знаете колко тази тъй наречена акцизна система на облагане гроздовитѣ продукти е досадна, че тя е една прѣчка за правилното производство и за пласимента.

Измѣрвателни комисии и провѣрочни такива, опредѣленъ срокъ за изваряване материалитѣ за ракия, разтакаване до банкови клонове за изплащане акциза, преносителни свидетелства, разни бележки, декларации и удостовѣрения, глоби и конфискации и при неумышлено нарушение нѣкое отъ постановленията на закона и т. н.

Да не говоримъ за моралната страна на въпроса—за това, че акцизътъ е едно оржие на партизанитѣ за печелене на гласове, че е причина за взаимни обвинения между акцизната властъ и производители за неизпълнение и за нарушение на закона, които често пѣти отговарятъ на действителността.

Всичко това не може да не указва пагубно действие върху ценната на вината и ракиитѣ, следователно върху запазването и преуспѣването на лозарството въ страната.

Лозари,

Станете абонати на сп. „Лозарски прегледъ“, единствения Ви просвѣтителъ и защитникъ.

Лозарската криза и монопола на спирта и ракиитѣ

(рефератъ, четенъ отъ д-ръ Ал. Стойковъ на XIV редовенъ лозарски конгресъ на 14.III.1934 год.)

Лозарството въ страната ни преживѣва страшна криза. Производството и продажбата на спирта и ракиитѣ сѣставлява частъ отъ поминѣка на лозаря. Да се иска монополъ на спирта и ракиитѣ на прѣвъ погледъ изглежда да се посяга на оскъдня залѣкъ на лозаря-производителъ. Ето защо, бързамъ да почертая, че при днешното положение на лозарството у насъ въпроса за монопола на спирта и ракиитѣ може да бжде сложенъ на разискване само съ огледъ на облагитѣ, които единъ подобенъ режимъ би могълъ да даде, както на отдѣлния лозарь-производителъ, така и общо на нашето лозарство, за да може то да се справи съ тежката криза, която преживява, да излѣзе отъ задънената улица, въ която редъ грѣшки на нашата акцизна политика го докараха и да се развие правилно като единъ доходенъ и отъ първостепенно значение отрасълъ въ нашето стопанство. Лозарството е въ твърде тежко положение, за да може отъ него да се черпятъ нови ресурси за нуждитѣ на държавата. То трѣбва преди всичко да бжде подкрепено, за да се съвземе.

Нека ми бжде позволено преди да премина къмъ сжщността на въпроса за монопола на спирта, да направя нѣколко констатации, съ които искамъ да обоснова нуждата отъ въвеждането на спиртния монополъ у насъ, като единствена мѣрка за бързо и ефикасно подпомагане на нашето лозарство, която мѣрка при това ще даде възможность за неговото рационализиране и поставяне на висотата на единъ истински източникъ на национално богатство и доходенъ поминѣкъ.

Ще се спра преди всичко да направя единъ краткъ прегледъ на резултатитѣ отъ анкетата на Международната служба за виното, въ която служба участвуватъ 14 голѣми лозарски страни. Резултатитѣ отъ тази анкета сж публикувани въ специална брошура, издадена презъ 1932 год. и озаглавена „Свѣтовната лозарска криза, причини и мѣрки за разрешаването ѝ“. Заключениеята отъ тази анкета сж въ резюме следнитѣ:

Лозарската криза е обща за всички страни, кждето културата на лозата сѣставлява поминѣкъ. Тя е свѣтовна криза и основнитѣ ѝ причини сж две: 1) свѣрхпроизводство и 2) подконсумация.

Свѣрхпроизводството се обуславя отъ следнитѣ причини:

1. Постоянно нарастване на лозовитѣ засаждания въ старитѣ лозарски страни и създаването на нови голѣми засаждания въ страни, кждето културата на лозата не е била застѣпена, като Чили, южна Африка, Австралия и др.

2. Модернизиране и рационализиране на винарството въ всички лозарски страни, съ което се увеличава значително общия рандеманъ.

3. Подобреніята внесени въ културата на лозата съ цель

повишаване рандемана и, като изкуствено наторяване, методичко пръскане, подходяща рѣзитба.

Подконсумацията се обуславя отъ следнитѣ причини:

1. Намалената покупателна способностъ въ свързка съ общата криза.
2. Тежкитѣ митнически режими и ограничения вноса въ всички страни.
3. Фискалнитѣ тяжести и формалности затрудняващи свободния пласментъ.
4. Затварянето на руския и американския пазари.

Въ подкрепа на тезата по пунктъ I — свръхпроизводство, привеждатъ се следнитѣ данни за периода 1900—1931 год.:

Само въ слабо лозарскитѣ страни — Германия, Австрия, Чехославия и Швейцария засажденията не сж нарастнали или сж намалени незначително. Въ всички други страни сж увеличени, а най-вече въ Съветска Русия, кждето само презъ последното петилѣтие има 800,000 декара нови засаждения.

Общо взето лозовитѣ засаждения въ Европа сж увеличени съ 2,850,000 декара. Засажденията въ другитѣ лозарски страни сж увеличени презъ анкетния периодъ общо съ 2,100,000 декара. Нови засаждения презъ сжщия периодъ въ страни, кждето културата на лозата не е била по-рано застѣпена 2,700,000 декара или общо увеличение на лозовитѣ засаждения въ свѣта 8,000,000 декара отъ всичкитѣ 72 милиона т. е. 11⁰/₀.

Презъ сжщия периодъ, поради подобрене методитѣ за отглеждане лозата и методитѣ за винарствуване, констатира се едно увеличание въ рандемана, което срѣдно за различнитѣ страни варира между 20 и 35⁰/₀. Съ това общото свѣтовно производство на продуктитѣ отъ лозата се повишава крѣгло съ около 40⁰/₀.

Тѣзи сж абсолютнитѣ размѣри на свѣтовното свръхпроизводство. Дори като се държи смѣтка за нарастването на населението презъ сжщия периодъ това свръхпроизводство не губи зачението си. Значението на относителното свръхпроизводство, обаче, нараства неимовѣрно много при наличността на втория факторъ — подконсумацията. Анкетата констатира увеличение производството и консумацията на слабоалкохолнитѣ и безалкохолни напитки въ всички по-голѣми лозарски страни, включително и винарска Франция. При това положение на свѣтовната лозарска криза ясно е, че не може да се разчита на външнитѣ пазари за облекчаването и освенъ въ много ограничени размѣри и съ голѣма несигурностъ.

Ето защо почти всички лозарски страни, следъ като изпитаха безуспѣшно много срѣдства за да си помогнатъ и спасятъ лозарството отъ явно заплашващата го катастрофа, насочватъ вече усилията си за разрешаване на кризата главно въ ограничителни мѣрки за производството. Въ този духъ сж и препоржитѣ на Международната конференция за виното въ Парижъ и на Международния конгресъ за виното въ Римъ, състояли се и дветѣ презъ 1932 год. Подобни мѣрки (тѣзи препоржки) сж въз-

приети и прокарани вече въ законодателствата на много лозарски страни. Така въ Франция, Югославия, Германия, Ромъния, Португалия и др. страни сортоветъ съ високъ рандеманъ сж забранени, а на притежателитъ на такива лозя е даденъ срокъ за замѣняването имъ. Въ Унгария и Испания сж забранени съ законъ полскитъ засаждания. Въ Португалия съ законъ отъ 13.IV. 1932 г. е забранено всѣко засаждане на нови лозя за срокъ отъ 3 години. Въ Ромъния съ законъ отъ 22.IV.1932 г се забранява сжщото за периодъ отъ години. Сжщото е и въ Гърция, кждето новитъ засаждания се облагатъ съ еднократенъ данъкъ въ размъръ 15,000 лв. на декаръ, което е равносилно на забрана на нови засаждания. Предстоящи сж подобни законодателни мърки и въ Франция. Разбира се, че резултата отъ тѣзи мърки не ще се почувствува непосредствено, но една разумна политика целяща засилването на вжтрешната консумация, комбинирана съ нѣкои отъ тѣзи ограничителни мърки, несъмнено ще подобри въ скоро време участъта на лозаря.

У насъ мъркитъ, съ които се опитваме да отидемъ срещу злото могатъ да бждатъ раздѣлени на 2 категории: мърки за непосредствено облекчаване положението на лозаря и мърки за рационализиране на лозарството и подготовка на по-добро бждаще. Къмъ първия видъ мърки, искани отъ лозарския съюзъ и възприети отъ правителството спадатъ: намаление акциза на виното и материалитъ за ракия; допусчане консервирането на гроздовия сокъ съ бензоатъ и въвеждане задължителна продажба на консервирания гроздовъ сокъ; забраната да се произвежда оцетъ отъ каквито и да е други материали, освенъ отъ вино и най-после агитационнитъ мърки чрезъ въвеждането на винената и гроздовата седмици.

Къмъ втората категория мърки трѣбва да отнесемъ мъркитъ за насърчение износа на десертното грозде и подобрене качеството на сжщото и строежа на общественитъ винарски изби, съ цель да се рационализира винарството ни и да се типизиратъ вината и добиятъ достъпъ на международнитъ тържища. Още при разискването въ конгреса презъ 1931 г. се отбелѣза справедливо стъ нѣкои измежду говорившитъ, че тѣзи мърки сж палиативи и не ще дадатъ резултати. За голѣмо съжаление тѣзи неблагоприятни предвиждания се сбждватъ. Струва ми се излишно е да се позовавамъ на данни. На всички е известно, че проявения миналата година интересъ къмъ безалкохолното вино, презъ тази година изчезна почти напълно. Това се дължи споредъ менъ на разочарованието на консуматора отъ нѣкои явно отрицателни качества на консервирания гроздовъ сокъ и преди всичко на пълното му различие по вкусъ въ сравнение свѣжия вкусъ на прѣсната мъсть. Въ всѣки случай количеството на пласирания гроздовъ сокъ е нишожно и остава безъ значение за облекчение участъта на лозаря.

Очакванията отъ второто дебуше — вина за оцетъ останаха сжщо изъ областъта на фантазията. Вмѣсто очакванитъ 20—30 ми-

лиона литри презъ изтеклитъ 2 години консумацията не достигна дори 2 милиона литри. Единъ продуктъ, който обещава да създаде сериозно и трайно дебуше за лозарството ни е замразения гроздовъ сокъ. За голъмо съжаление този продуктъ, който въ нѣкои страни съставлява специфично и крупно индустриално производство, не можá у насъ да се удостои съ вниманието на мѣродавнитѣ фактори. Инициативата на съюза на лозаро-овощарскитѣ кооперации и усилията на сжция да добие съдействието на Б. З. Банка останаха напразни.

Б. З. Банка предпочита да строи винарски изби въ очакване на далечни резултати, тѣзи изби, за голъмо съжаление днесъ стоятъ празни и ни най-малко не подобряватъ хала на лозаря. До колко тѣ ще оправдаятъ надеждитѣ за бъдащото ще има да видимъ. Азъ се надѣвамъ, че тѣ ще изиграятъ една роля въ модернизиранието на нашето винарство, но днесъ за днесъ тѣ не могатъ да облекчатъ сждбата на лозаря.

Тукъ трѣбва да отбележа, че частната инициатива у насъ създаде нѣколко инсталации за гроздовъ концентратъ. Отъ резултатитѣ инициаторитѣ сж обезсърдени. По мое разбиране причинитѣ за неуспѣха на тѣзи инициативи сж двойки: първо, инсталациитѣ бѣха построени въ области, които не даватъ подходящия качественъ суровъ материалъ, за да се добие търсения отъ консуматора ароматенъ продуктъ и второ, че възприетитѣ за производство методи не бѣха твърде подходящи.

Втората категория мѣрки, визиращи подобрения въ по-далечно бъдаще сж, както казахъ, мѣркитѣ за разширение износа на десертното грозде и за типизиране нашитѣ вина и подготовката имъ за износъ. До колко можемъ да очакваме благоприятни и трайни резултати въ тази областъ поличава отъ горепоменатитѣ резултати отъ извършената международна анкета.

Азъ мисля, че тукъ ни очакватъ нови разочарования. Външния пазаръ скоро ще бжде преситенъ. Въ конференцията на лозаритѣ, устроена отъ Пловдската Т. и. камара се изнесе, че максималното количество на което може да се разчита да бжде погълнато отъ странитѣ непроизводителки на десертно грозде е около 100 милиона кгр. Както вървятъ засажданията на десертнитѣ сортове у насъ не ще мине много време и ние сами ще бждемъ въ състояние да изнесемъ това количество. А трѣбва да се има предвидъ, че голѣми страни производителки, каквато е Франция тепърва се организирватъ за износъ на десертно грозде. Отъ друга страна ние не ще можемъ да разчитаме на значително засилване вътрешната консумация на прѣсно грозде, защото и безъ това България въ тази консумация държи рекордъ, като на всѣки българинъ се пада консумирано 20 кгр. грозде въ годината срещу 2 кгр на глава въ Франция.

Отъ казаното до тукъ намирамъ:

Положението на нашето лозарство въпрѣки всички опити да се подпомогне, не само че не се е подобрило, но отъ день на день се влошава и отива къмъ явна катастрофа. Необходимо

е да се предприематъ бързи и ефикасни мърки, за да се спаси производителя отъ самоунищожението, къмъ което го водятъ свръхпроизводството и конкуренцията. Тъзи мърки споредъ менъ се състоятъ отъ следното:

1. Въ ограничаване засажденията по законодателенъ редъ. Азъ бихъ отишълъ по-далече, за да кажа и унищожаването на частъ отъ съществуващитъ засаждения, а именно директнитъ сортове и засажденията въ низкитъ неподходящи за лозова култура мѣстности, като собственицитъ на тѣзи лозя бждатъ съответно обезщетени.

2. Въ разширение мѣстната консумация на виното, като усилията за това чрезъ платоничната винена седмица бждатъ замѣнени съ искането да се даде по законодателенъ редъ пълна свобода на търговията съ виното и освобождаване отъ всѣкакви формалности при пренаяснето му.

3. Въ ефикасното съдействие на Б. З. Банка за създаването у насъ модерна индустрия за производство на сгъстенъ гроздовъ сокъ (гроздовъ медъ) и въвеждането му по законодателенъ редъ въ употреба за нуждитъ на сладкарството, бонбонното производство и подсладенитъ напитки вмѣсто сега употребяваната гликоза. Една подобна законодателна мърка би била всестранно оправдана отъ вкусовитъ и хранителни предимства на гроздовия сокъ. Българина е най-голѣмия консуматоръ въ свѣта на прѣсно грозде, той може да бжде такъвъ и на гроздовия сокъ.

4. Въ въвеждане монопола на плодовия спиртъ, който монополъ, като внесе едно незабавно подобрене въ положението на лозаря ще даде и срѣдствата необходими за реализиране на задачитъ по първитъ 3 точки.

Съ това преминавамъ къмъ сжщността на въпроса за монопола. Азъ изхождамъ отъ единъ принципъ, който трѣбва да лежи въ основата на всѣко разумно ржководено частно или обществено стопанство. Този принципъ е: минимумъ разходи — максимумъ производство т. е. ако въ едно стопанство даденъ продуктъ може да се добие по нѣколко начина и отъ нѣколко вида сурови материали, здравия разумъ налага да се даде предпочитане на този, при който ще се добие най-евтино. Или съ други думи казано, за рентабилността на производството е необходимо да се подбиратъ най-евтинитъ сурови материали и да се състрѣдоточи производството, за да се постигнатъ минимални производствени разходи. Разпокжсаностъта на производството повишава неимоверно много цената на продуктитъ. Особено това е отъ значение за производството на ракиитъ у насъ. Въ България за изваряване на материалитъ работятъ по гроздоберъ повече отъ 40,000 казана отъ различни размѣри. Изваряването на материалитъ трае различно, въ зависимостъ отъ количеството имъ и отъ размѣритъ на казана, но срѣдно за казанъ безъ превеличение може да се приематъ 10 работни дни. Въ такъвъ случай за изваряването на материалитъ се ангажирватъ 400,000 ра-

36563

ОБРАЗЦОВО НАР. Ч-ЩЕ
Г. ДИМИТРОВ - Плевен
БИБЛИОТЕКА

ботни надници безъ да държимъ смѣтка за разходитѣ на гориво. Това е истинско прахосничество на трудъ, защото сжщото производство може да се добие въ единъ много ограниченъ брой районни спиртоварни съ не повече отъ 30—40 хиляди надници. Спестения трудъ би могълъ да бжде използванъ въ други области на стопанска или просвѣтна дейность. Тукъ трѣбва да спомена и за голѣмата загуба въ материали, произтичаща пакъ отъ разпокъсаността въ производството. Малкитѣ примитивни казанчета работятъ съ голѣми фири. Тѣзи фири се увеличаватъ и отъ друга страна поради бавното изваряване на материалитѣ, които често пжти ставатъ и съвършено негодни. По този начинъ рандемана отъ джигритѣ напр. вмѣсто 7—8% пада на 3—4%, отъ кждето се явява нова загуба за производителя. Реалната стойность на произвеждания днесъ въ страната ни спиртъ се повишава най вече поради високата цена на употребенитѣ материали. Обикновенитѣ сурови материали за производство на спиртъ сж: меласата, зърненитѣ храни, гроздето и сливитѣ. Днесъ спирта въ страната ни се произвежда почти изключително отъ грозде и сливи. Колко струва 1 кгр. грозде на нашия стопанинъ. Въ изложението на Лозарския съюзъ подъ № 574 отъ 1931 г. е дадена следната смѣтка: (Следва).

ИЗЪ ПРАКТИКАТА И НОВОСТИ

П. Виала и П. Марсе.

Една нова паразитна гжба по лозата, причинаваща закържевяването¹⁾.

Закържевяването, много стара болестъ, се характеризира главно съ покарването на многобройни странични лѣторасты (култуци) отъ главината, нѣщо, което оприличава лозата на драка. Възлитѣ по пржчката сж приближени, листата малки и нарѣзани, цвѣтоветѣ изресяватъ.

Лозата запада отъ година на година, силата ѝ намалява, но тя може дълго време да живѣе въ това болезнено състояние. Закържевяването може да се яви въ всѣка възраст на лозата, дори презъ първата година на засаждането. Лозата може да изтрае дълги години, но още на втората или третата година отъ заразяването става безплодна.

Закържевяването на пржчкитѣ може да бжде причинено отъ разни паразитни причини, като напр. отъ гжбата *Uterium necator*. паразитъ, който причинява болестта *апоплексия*.

Най честитѣ случаи на закържевяване, къмъ което се причисляватъ болеститѣ ронсе (въ Бургундия), жоберда, малъ неро. ризигъ-кранихайтъ (Германия), сж резултатъ отъ действието на една новооткрита гжба — *Pumilis medullae*

¹⁾ Съобщение, направено предъ френската земледѣлска академия.

До сега закържевяването е отдавано на разни причини: физиологически, микоризи, бактерии, вирусъ и др.

Закържевяването е разочаровало множество изследователи, които неволно сж отминавали вътрешниѣ повреди на болестѣта, които, впрочемъ, се забелѣзватъ лесно и сж много характерни.

Тѣзи повреди се намиратъ изключително въ стѣблото, отъ основата на лѣтораститѣ до самитѣ корени.

Тѣхното присѣтствие въ болнитѣ лози на всички лозарски страни ни обрѣщаше внимание. Това бедствие изглежда да сжществува въ цѣлъ свѣтъ. Никжде, обаче, то не е наблюдавано въ епидемична форма, както напр. пероноспората или филоксерата.

Закържевяването, най-често е въ ограниченъ периметъръ и бавно се разпространява. Закържевяването става чрезъ почвата, подложката или присадника.

Най-характернитѣ повреди на закържевяването се намиратъ въ вътрешността на стѣблото. Тѣ започватъ най-напредъ въ младата сърдцевина, която повреждатъ и тя начернява. До като нормално тази сърдцевина, въ продължение на 2—3 години изчезва, следствие нарастването на дървесината, въ този случай причинява непрекъснато отъ горе до долу потъмняване на срѣдата на стѣблото. Въ началото диафрагмата изглежда здрава, но впоследствие тя сжщо се поврежда.

Тази първа сърдцевинна повреда се разширява около сърдцевината, въ връзка съ ранитѣ отъ рѣзитбата, презъ кждето главно прониква.

Къмъ тази повреда се прибавятъ други, вследствие дейността на гжбата, която минава презъ сърдцевиннитѣ лъчи и засѣга дървесината и ликото, които сжщо почерняватъ. Паразитната гжба понѣкога прониква презъ ранитѣ, отъ тамъ презъ старата дървесина къмъ периферията и поврежда ликовата тъкань. Тя образува голѣми язви, които сж характерни за тази най-тежка форма на закържевяването.

Въ повреденитѣ тъкани се намира изобиленъ мицелий, който ние можахме да изолираме, да култивираме и изучимъ въ продължение на две години. До като въ заразенитѣ части не се получиха никакви органи за размножение, въ изкуственитѣ култури се получиха пикниди.

Споредъ досегашнитѣ наблюдения тази гжба може да се причисли къмъ групата *Sphaeroidées*, р. *Piptostomum*.

Като срѣдства за борба съ тази гжба ние изпитавме арсенитѣ съединения, които при доза 1 на хилядо прѣчатъ на развитието на гжбата.

Мазането на ранитѣ следъ рѣзитбата съ арсеновъ разтворъ би могло да се препорѣча, но сжществува друга опасность, а именно, че едногодишнитѣ прѣчки, които служатъ за размножение, могатъ да носятъ вече въ себе си заразата.

Резюмираль: Н. Недѣлчевъ.

Б. П. Отъ съобщението на авторитѣ Виала и Марсе се вижда, че тѣ отождествяватъ закържевяването съ малъ неро.

Чернитъ петна въ едногодишнитъ и по стари пръчки тѣ отдаватъ на развитието на една гжба, открита отъ тѣхъ. Остава да се изясни, защо обикновено лозитъ съ черни петна не даватъ признацитъ на закържевяването, а именно скъсяване на междувъзлията, удължаване на жбитъ у листата и др. и обратно, защото истински закържевялитъ лози нѣматъ подобни повредени тъкани.

Тѣзи въпроси могатъ да се изяснятъ само чрезъ опити, които, вѣрваме скоро ще бждатъ направени отъ сжщитъ автори. Въпросътъ, дали случаитъ, констатирани въ България съ тѣй наречената „чернилка“ по облагороденитъ лози се дължатъ на сжщата гжба, трѣбва сжщо да се изясни.

Ако се приеме, че случаятъ е сжщиятъ, може да се препоръча следната мѣрка на производителитъ на облагородени лози въ мѣстата, кждето повредитъ се явяватъ всѣка година, а именно да се промиватъ рѣзницитъ и присадницитъ преди присаждането въ 1 на хиладо арсеновъ разтворъ (парижка зеленина, арзола и др.), както и отъ време на време да се дезинфектиратъ инструментитъ, които служатъ при присаждането.

Практически съвети.

Една рецепта противъ листнитъ въшки, изпитана у насъ и дали много добри резултати е следната:

Обикновенъ сапунъ за пране	1 кгр.
Спиртъ за горене	2 литра
Вода	100 литра

Сапунътъ се нарѣзва на тънки парчета, поставя се въ сждъ съ вода и се загрѣва, като се бърка до като се разтопи. Разтворътъ се сменя отъ огъня, налива се спиртътъ за горене и се разрежда до 100 литра съ вода. Следъ добро разбъркване, напѣднатитъ часи се прѣскаатъ съ помощта на прѣскачка. Разтворътъ трѣбва да се употребява докато е прѣсенъ, понеже впоследствие се сгжстява.

Тази рецепта има това преимущество, че може да се приложи въ всѣко село, тѣй като сапунъ и спиртъ за горене се намиратъ навсѣкжде за проданъ. Сапунътъ и спиртътъ сж мѣстно производство, за разлика отъ разнитъ специалитети, които се внасятъ отъ чужбина.

Н. Н.

К. Печевъ
Лоз.-Вин. Оп. станция.

Лозари, внимавайте!

Въпросътъ за „новата болестъ (чернитъ петна) по лозитъ“, въпрѣки че се проучва както у насъ, така и въ другитъ лозарски страни и то отъ доста продължително време, стои още откритъ (неразрешенъ).

Затоа обръщаме вниманието на лозаритъ, които ще правятъ нови лозови насаждения, да купуватъ за посаждане само здравъ, добре развитъ (първокачественъ) лозовъ материалъ.

Продавачитѣ на лозовъ материалъ отъ друга страна сж длѣжни *по законъ* да изнасятъ на пазаря само здравъ и автентиченъ материалъ, одобренъ като такъвъ отъ респективнитѣ органи на М. З. Д. Имоти и да е надлежно пломбиранъ. Обаче, пломбата още не е най-голѣмата гаранция за здравословността на лозовия материалъ.

Пломбирания като здравъ презъ есенъта материалъ може да даде признацитѣ на болестъта презъ пролѣтъта. Затова при приемането (получаването) на лозовъ материалъ, подъ кората и въ самата дървесинна частъ на подложката не трѣбва да има черни петна (некротирани тъкани) или нѣкои други дефекти.

За по-голѣма сигурностъ купувачитѣ трѣбва да искатъ мнението и съдействието на агронома.

Много здрави лози пропадатъ следствие повреда и засъхване на коренитѣ преди засаждането имъ на постоянно мѣсто.

Напримѣръ: При посаждането още на лозитѣ се прави една голѣма техническа грѣшка, като голѣмъ процентъ неприхванали се и въ послѣствие пропадащи лози, много лозари отдаватъ на новата болестъ.

Грѣшката се състои въ това, че при невнимателното изваждане на облагороденитѣ лози отъ вкоренилището, коренитѣ се повреждатъ въ самата основа. Отъ друга страна при насаждането корена се отрѣзва на $\frac{1}{2}$ до 1 см. дължина, мѣсто, кждето корена изглежда свѣжъ.

Така повреденитѣ корени трѣбва да се отрѣзватъ въ самата основа, съ което се дава възможностъ и се улеснява изкарването на нови корени, които хранятъ лозата и осигуряватъ прихващането ѝ.

Въ противния случай т. е. лозитѣ съ повредени корени въ основата, а съкратени на $\frac{1}{2}$ до 1 см. дължина и посадени, много отъ тѣхъ, благодарение само на резерванитѣ си храни изкарватъ малки лѣторастчета 10—15 см., следъ което окончателно пропадатъ. Най-много страдатъ отъ този дефектъ лозитѣ облагородени на Chassella x Berlandieri 41-b.

Лозари, внимавайте, защото каквото посадите, такова ще имате!

Бистрене на вината съ желатинъ.

У насъ новото вино започва да се пие още непреферментирало (рѣзнакъ), когато въ Франция напр. консумацията на новитѣ вина започва едва 7—8 месеца следъ ферментацията. Тамъ младитѣ вина въ много рѣдки случаи се филтриратъ и бистрятъ, тѣ чакатъ виното по естественъ пѣтъ да се избистри.

Естествено е, младитѣ вина да се филтриратъ, обаче, за набавяне на филтъръ сж необходими най-малко 4—5 хиляди лв., което не е по силитѣ на българскитѣ производители и затова бистренето на младитѣ (новитѣ) вина у насъ се практикува въ широки размѣри.

Единъ отъ най-употрѣбванитѣ и сравнително евтинъ и лесенъ начинъ за бистрене на вината е този съ желатинъ.

За да излѣзе бистренето сполучливо, трѣбва да се спазятъ следнитѣ нѣколко условия:

1. Виното да е напълно преферментирало, следователно, да е въ пълненъ покой.

2. Виното да е претакано поне два пжти.

3. Ако виното е болно, то трѣбва да се излѣкува и тогава да се бистри.

4. Температурата въ избата (мазата) трѣбва да се запази постоянна презъ време на бистренето. Низката температура улеснява бистренето, затова зимата е най-подходяща за бистрене на вината.

5. На бѣлитѣ вина предварително се поставя по 10—15 гр. танинъ (енотанинъ) на 100 литри, който се разтваря предварително въ виненъ спиртъ или въ часть отъ самото вино.

6. Желатина трѣбва да бжде доброкачественъ, „Златна“ или „Сребърна“ марка на тънки прозрачни плочки безъ цвѣтъ и безъ миризма.

Приготовление за бистренето: Взема се по 10—15 гр. желатинъ на 100 литри вино. Желатиновитѣ плочки се нарѣзватъ на малки кжсове и се накисватъ въ студена вода, отъ която желатина набѣбва, образува пехтиеста маса. Следъ единъ престой отъ 12—24 часа излишната вода, въ която сж се естрахирали соли и други непотрѣбни материи се хвърля. Пехтиестата желатинова маса следъ това се разтваря въ топла вода (50—60°C) и се разбива енергично съ разбивачка за яйца или снопче отъ обѣлени върбови или черникови пржчки, докато желатиновия разтворъ стане на пяна.

Разбитатата желатинева материя се смѣсва съ вино и се продължава разбиването чрезъ преливане отъ кофа въ кофа отъ високо. Добре разбитата бистрителна материя се налива въ бѣчвата съ вино, която предварително е малко отпразнена и съ помощта на специаленъ разбърквачъ или чистъ дървенъ пѣртъ виното се разбърква енергично, така че бистрителната материя да се размѣси идеално съ всичкото вино. Първитѣ 2—3 дена следъ бистренето бѣчвата се чука слабо сутринъ и вечеръ съ дървено чукаче. Чукането улеснява отлепването на полепналата се бистрителна материя по джгитѣ на бѣчвата.

Следъ 10—15 дни виното трѣбва да се отточн отъ калъта (бистрителя).

Абонати,

Изплатете абонамента си за, да ни улеснитѣ.

СЪЮЗНИ И ДРУЖЕСТВЕНИ

При приемане бюджета на Българския Лозарски съюзъ за настоящата 1934 год., четиринадесетиятъ редовенъ лозарски конгресъ, като взема предвидъ :

1. Че тяжеститѣ за материалната издръжка на лозарскитѣ сдружения трѣбва да бждатъ по-справедливо разпредѣлени.
2. Че въ сдруженията трѣбва да се привлѣкватъ възможно повече лозари и да станатъ морално и материално много мощни.
3. Че материалната издръжка на Съюза трѣбва да бжде осигурена, за да може да развива още по голѣма дейность,

РЕШИ:

Членския вносъ за настоящата година да бжде за всѣки членъ на сдружението по (2) два лева годишно на декарь лозе, като минималната вноскa е (10) десетъ лева.

Минималната вноскa отъ десетъ лева ще се събира значи отъ членове, които притежаватъ до петъ декара лозе. Отъ всички други ще се събира по два лева на декарь.

Половината отъ събраната сума остава въ касата на сдружението за посрѣщане на свои разходи, а другата половина се внася въ съюзната каса и съставлява годишния членски вносъ на сдружението къмъ Съюза.

Желателно е една часть отъ следуемия се членски вносъ къмъ Съюза да се изпраща до края на месецъ юний, а остатъка до края на годината, като винаги се представя и списъкъ на членоветѣ, съ обозначение кой колко декара лозя притежава.

Сдружения, които по установения редъ бждатъ приети за колективни членове на Съюза, внасятъ за въ полза на съюзната каса еднократна встъпителна вноскa, опредѣлена отъ съюзната управа.

Сдруженията трѣбва да даватъ презъ годината, а особено на патронния си праздникъ „Св. Трифонъ“, забави и часть отъ чистия приходъ да отдѣлятъ за съюзната каса.

ОТЧЕТЪ

на Управителния съветъ на Българския лозарски съюзъ за 1933 год.

Господа делегати,

За четиринадесети пѣтъ Вие се явявате днесъ на редовенъ лозарски конгресъ да чуете годишния отчетъ на избрания отъ Васъ Управителенъ съветъ на Съюза за дейността му презъ изтеклата 1933 год., да прецените положението на смѣткитѣ и съобразно наличнитѣ условия да начертаете насокитѣ за дейность на бждащата съюзна управа въ духа на целитѣ и задачитѣ на нашата организация и за преуспѣване на българското лозарство.

Отчетната година е за сега крайната брънка на веригата усилены години за цѣлия български народъ и специално за българския лозаръ,

години на непосилен трудъ, вляганъ драговолно въ производството, и никакъ не възнаградень, години на материално изтощение и на морално изпитание.

Все сжитѣ, понижени до крайностъ цени на гроздовитѣ продукти, неустановено данъчно облагане съ тенденция за нови облози подъ маската на благовидни цели, предизвикателно игнориране най-елементарнитѣ права на българския лозарь, неоправдано увлѣчение въ създаване на нови лозови насаждения, предизвикано отъ временно положение, една индиферентностъ, къмъ собствената си съдба отъ страна на голѣма частъ отъ лозаритѣ и пр.

Такива бѣха условията, при които съюзната управа бѣше поставена да работи презъ отчетната година. И когато се преценяватъ резултатитѣ отъ тази дейностъ, нека тия условия не се изпусчатъ изъ предвидѣ.

Максимата на Управителния съветъ и презъ отчетната година е била запазване на лозарството въ страната, защото то е поминѣка на голѣма частъ отъ населението и създаване на възможно по-благоприятни условия за неговото преуспѣване, като се е съобразявалъ съ препорѣжитѣ на последния лозарски конгресъ, съ обстоятелствата и съ наличнитѣ срѣдства.

Данъчнитѣ облаганя. Държавата е въ единъ периодъ на финансово изнемогване. Въ стремежа си да заздрави положението, тя прави прегледъ на съществующитѣ данъчни облаганя и търси обекти за нови такива.

Гроздовитѣ произведения не бѣха пощадени въ това отношение и тъй като съ това се засѣгатъ чувствително материалнитѣ интереси на лозаритѣ, почваме именно съ този въпросъ.

Още презъ време на миналогодишния лозарски конгресъ бѣше миналъ вече на първо четене законопроектъ за новото измѣнение и допълнение на закона за акцизитѣ и пр. Отъ разискванията по този законопроектъ въ конгреса стана явно, колко предвиданитѣ облаганя по размѣръ и начинъ на осигуряване постъпленията биха били съсипателни за нашето лозарство, безъ да допринасятъ нѣщо съществено за държавното съкровище. Освѣтленията, които избраната отъ конгреса делегация, а следъ това и Управителния съветъ на нѣколко пѣти дава предъ парламентарната комисия и предъ нѣкои отъ Г-да министритѣ, дадоха чувствителни резултати.

Така, опредѣления акцизъ върху виното отъ единъ левъ на литъръ, можа да се намали на 30 ст., акциза върху джибритѣ отъ 90 на 30 ст., конякътъ и мастиката да не се продаватъ изключително въ бутилки и облагатъ съ по 15 лв. въ банкноти на литъръ, акциза върху бирата да се увеличи отъ 27 на 35 зл. стотинки на литъръ и пр.

Повечето отъ постановленията, които стѣсняватъ производството и спѣватъ пласмента на гроздовитѣ продукти, обаче останаха въ окончателна форма на закона, обнародванъ въ брой 10 на Държавенъ вестникъ отъ 13. IV. 1933 год. Такива сж режима за оцета, за плодовия спиртъ, за казанитѣ и пр.

Независимо отъ това, съ закона за засилване на държавнитѣ приходи се наложи консумативна такса върху спиртнитѣ питиета въ размѣръ на 3% отъ стойността имъ за продавачитѣ на дребно и 2% за продавачитѣ на едро; отмѣнени сж закона за безмитния вносъ на жгловото желѣзо и гладката поцинкована тель за телени конструкции на десертнитѣ лозя, на синия камъкъ и др., които се обложиха съ вносно мито въ размѣръ 20% отъ стойността имъ.

Впоследствие съ закона за бюджета за 1933/34 финансова година консумативна такса върху спиртнитѣ питиета можа да се замѣни съ допълнителенъ патентъ.

Първоначално бѣше предвидено консумативната такса да се разхвърля на декаръ лозе. Нуждни бѣха голѣми усилия отъ страна на съюзната управа да се освѣтлятъ мѣродавнитѣ фактори, че това би било много тежко за лозаритѣ.

Предвидени сж въ законопроектъ за благотворителността нови облаганя на гроздовитѣ продукти. Съюзната управа направи съответни постъпки за отмѣняването имъ.

Доставка на синь камъкъ. Отъ съобщението, печатано въ книжка 4 (стр. 135) на съюзния органъ и отъ изложението отъ 15. VIII. м. год. до г. Министра на земледѣлието и държавнитѣ имоти, напечатано въ книжка 6 на същото списание е видно, че съюзната управа направи всичко, което зависеше отъ нея, за да снабди обединенитѣ въ Съюза ни лозари съ нуждното имъ количество синь камъкъ на възможно по-износна цена. Същата съжالياва, че не можа, не по своя вина, да изпълни едно решение на последния редовенъ лозарски конгресъ и да задоволи поне отчасти едно съкровено и справедливо желание на лозаритѣ. Управителния съветъ е увѣренъ, че този случай ще убеди почти всички български лозари, какво тѣ трѣбва да се надѣватъ на собственитѣ си сили и колко въпиюща е нуждата на една силна числено, морално и материално организация. Отъ хилядитѣ нишки, които съставляватъ отдѣлнитѣ лозари, нека се увие здраво чиличено вжже, вжжето на родното лозарство и винарство и съ него да теглимъ собствения си корабъ.

За настоящата 1934 год. Управителния съветъ поиска отъ Б. Н. Банка контингентъ за 1000 тона синь камъкъ, съ който да се задоволятъ поне $\frac{1}{3}$ отъ лозаритѣ. По свои съображения, банката благоволи да разреши такъвъ само за около 300 тона.

Доставка на гладка поцинкована тель. Нуждата отъ поставяне десертнитѣ лозя на телени конструкции, за подобрене качеството на гроздето, особено на онова за външнитѣ пазари, се съзнава отъ всички, за това и търсенето на тель се засилиа все повече. И презъ отчетната година съюзната управа пожела да задоволи поне отчасти тази нужда, като снабди лозаритѣ съ доброкачествена и на износна цена тель. Достави се 82 тона такава, по предварителни поръчки, която бѣ освободена отъ вносно мито. Доста поръчки не можаха да бждатъ приети поради ограничения контингентъ. Получаването на този контингентъ бѣше свързано съ много мъжнотии и се даде сравнително доста късно.

За настоящата 1934 год. Съюзътъ поиска разрешение за вноса на 200 тона тель. Както миналата година, тъй и тази Б. Н. Банка дълго настоява тельта да се вземе отъ мѣстнитѣ фабрики и не даваше разрешение за вносъ.

Съюзенъ домъ. По решение на XIII редовенъ лозарски конгресъ на Управителния съветъ се възложи да закупи помѣщение за съюзенъ домъ, като използва наличната сума отъ лотарията, фонда „Лозарски прегледъ“ и остатъка отъ стойността да бжде въ ипотека.

Въ изпълнение на това решение съюзната управа обяви чрезъ вестникитѣ, че желеа да закупи за съюзенъ домъ единъ апартаментъ въ нѣкоя кооперативна сграда въ центъра на града. Получиха се 12 оферти, които бѣха разгледани въ специално заседание на цѣлия Управителенъ съветъ, свиканъ нарочно за целта. Офертитѣ за недовършенитѣ апартаменти и въ по-отдалеченитѣ части на града бѣха отхвърлени. Другитѣ се обходиха първоначално отъ всички членове на Управителния съветъ и повторно отъ комисия, въ която влизаше единъ архитектъ, препоръчанъ отъ Българското инженерно-архитектно дружество. Следъ обстойна преценка на всички условия, управителния съветъ се спре на три апартамента въ централната частъ на града и заведе преговори съ притежателитѣ имъ. Отъ тѣхъ се спазари и закупи този на строителното бюро Т. Владишки, Г. Стефановъ и И. Калфовъ, находящъ се на ул. „Ст. Караджа“ № 7, подъ буква „Г“, 1-ви етажъ, състоящъ се отъ 4 стаи, вестибулъ, кухня и пр. на обща площъ отъ 145 м., една таванска стая и избено помѣщение за лева 335,000. По-право Българскиятъ Лозарски съюзъ влиза въ поменатата кооперация съ 3,900 дѣла.

Въ поменатата сума влизатъ всички разноски по прехвърляне на мѣстото, встъпителни и учредителни, водомѣръ електромѣръ, кабелъ и данъци до 1.VIII.933 г. 218,000 се заплатиха на притежателитѣ, а разликата отъ 117000 лв. е въ ипотека при Българската ипотечарна банка. За

разноски по сключване на ипотеката и лихви на сщитѣ отъ 25. VIII до 15 X. 1933 год. се заплати 4,700 лева.

Смѣта се, че ипотеката ще може да се изплати отъ постъпленията презъ 1934 год. и фонда отъ по-ранната форма на Съюза.

Въ съюзния домъ се постави телефоненъ постъ. като се използва единъ отъ скрититѣ 5 кабели. Мобилировката на съюзния домъ остава да се извърши презъ следната отчетна година.

Износъ на грозде. Непосрѣдствено участие въ износа на гроздето Съюзътъ не можеше да вземе по редъ съображения. Съюзната управа, обаче, следеше, до колкото имаше възможность, развитието на пазара вътрѣ въ страната и вънъ отъ нея. Благодарение на взетитѣ мѣрки отъ всички мѣродавни фактори, особено отъ Министерството на земледѣлието и на доста благоприятна конюнктура на чуждитѣ пазари, съ задоволство трѣбва да се констатира, че износа на нашето десертно грозде все повече се засилва. Презъ отчетната година той възлиза на 2,012 вагона, крѣгло 12 милиона кгр. на стойность около 132 милиона лева, срещу 1262 вагона презъ 1932 г., 649 — презъ 1931 г. и 32 вагона презъ 1926 г., когато се правѣха първитѣ боязливи крачки въ това направление.

Много още има да се работи за затвърдяване заетитѣ позиции на чужитѣ пазари и за разширяването имъ до степенъ да се гарантира на гроздовото ни производство достатѣчна сигурность.

Въ резолюциитѣ на свиканата отъ Министерството на земледѣлието и д. и. на 11. I. 1934 год конференция по организиране и засилване износа на грозда и др. доста изчерпателно сж посочени мѣрките, които трѣбва да се взематъ за постигане на горната цель.

Отъ висотата на своето положение съюзната управа смѣта за свой дългъ да прикани българскитѣ лозари да усвоятъ и прилагатъ подходящитѣ начини за произвеждане на възможно по-доброкачествено грозде и да бждатъ твърде внимателни въ създаване на нови посадки съ десертни грозда. Увеличението въ по-голѣми пространства и въ не подходящи почви може да докара катастрофа.

Чрезъ националния комитетъ за пропаганда на гроздето, съюзната управа положи грижи и за увеличаване консумацията на гроздето вътрѣ въ страната.

Желанието и за кооперативна продажба на грозде за ядене на Софийския пазаръ и презъ отчетната година не може да бжде реализирано.

Лотария. Отъ отчетитѣ за последнитѣ две години е известно:

1. Че лотарийния комитетъ е напълно отчетенъ предъ главната Дирекция на полицията и освободенъ отъ всѣка отговорность.

2. Че се заведоха 27 сждебни дѣла за 1595 неотчетни билети, които дѣла не бѣха окончателно решени.

Презъ отчетната година дѣлата се разгледаха и резултата е следния: 14 дѣла за 710 лотарийни билети на стойность 11,456 лв. безъ разноскитѣ сж спечелени и получени изпълнителни листове; 11 дѣла за 835 билети на стойность 15,000 лева сж отхвърлени отъ сжда; 2 дѣла за 50 билета на стойность 410 лева отлагани на 2-3 пѣти и не решени окончателно.

Съюзни членове. Презъ отчетната година въ Българския Лозарски Съюзъ сж членувани 64 професионално-просвѣтни лозарски дружества, 111 лозаро-винарски производителни кооперации, като колективни членове и 222 индивидуални.

Презъ годината сж били приети следнитѣ лозарски професионално-просвѣтни лозарски дружества като колективни членове: „Лоза“ въ с. Балабанлии Бѣленско; „Бждаше“ въ гр. Борисовградъ „Виненка“ въ с. Баниска-Бѣленско; „Брѣстовецъ“ въ с. Буганъ-Орѣховско; „Гроздь“ въ с. Кжтина-Софийско; „Афузъ Али“ въ гр. Лѣсковецъ; „Лоза“ въ с. Князь Борисово-Харманлийско; „Св. Трифонъ“ въ с. Обретеникъ-Бѣленско; „Мискетъ“ въ с. Водна-Кулско; „Надежда“ въ с. Гърци-Видинско; „Берковски Памидъ“ въ гр. Берковица; „Червенъ Гроздь“ въ гр. Кула;

„Лоза“ въ с. Ботево-Видинско; „Драгойна“ въ с. Драгойново-Борисовградско; „Девичково“ въ гр. Сливенъ; „Афузь Али“ въ с. Иванча-В. Търновско, а също и Лозарската кооперация „Мискетъ“ въ гр. Варна. Отъ тѣхъ първитѣ дванадесетъ се вписаха въ книгата на съюзнитѣ членове, понеже уредиха напълно или отчасти смѣткитѣ си съ съюзната каса, относно членски вносъ и др., а последнитѣ шестъ не още.

Въ сравнение съ миналата 1932 год. броя на колективнитѣ членове се е увеличилъ съ 14, отъ които 12 професионално-просвѣтни лозарски дружества и 2 кооперативни.

Въпрѣки настояванията на съюзната управа, броятъ на лозаритѣ, които членуватъ въ Съюза чрезъ дружествата, все още не може да се опредѣли съ точностъ мѣняюща се величина на отдѣлнитѣ дружества относно изправнитѣ имъ членове

До края на отчетната година отъ всички 75 колективни членове, 59 бѣха се издължили напълно къмъ съюзната каса за до 1932 год. включително, останалитѣ 16 имаше да дължатъ за поменатата 1932 год., а нѣкои и за предидущитѣ 1-2 год. Обикновено вноскитѣ се правятъ, презъ време на конгреса. Постъпилитѣ вноски сж далечъ по-малко отъ онова, което би следвало. Това се вижда и отъ самия балансъ за отчетната година.

Съюзната управа трѣбва да бжде гарантирана най-главно съ материалнитѣ срѣдства на своитѣ членове, за да може и нейната дейность да бжде по-резултатна.

Презъ отчетната година сж основани следнитѣ лозарски професионално-просвѣтни лозарски дружества, чиито устави сж минали презъ съюзната канцелария: „Озрѣнъ“ въ с. Акчаръ-Видинско; „Бошовица“ с. Орѣшецъ-Бѣлоградчишко; „Димятъ“ въ с. Угърчинъ-Ловешко; „Памидъ“ въ с. Александрово-Бѣлоградчишко, „Димятъ“ въ гр. Петричъ, и въ село Марково-Пловдивско.

Тѣ чакатъ утвърждаване на уставитѣ си, следъ което да направятъ потребното, за да станатъ колективни членове на Съюза

Съюзния органъ „Лозарски Прегледъ“, чрезъ който се преследватъ главно културно-просвѣтнитѣ цели на Съюза и презъ отчетната година, както е известно, се списваше въ гр. Пльвенъ. Редакторъ-уредникътъ му и членъ на управителния съветъ г. Георги К. Червенковъ ще Ви прочете своя отчетъ.

Господа делегати,

Управителниятъ съветъ вѣрва, че съ държането си и съ постигнатитѣ резултати е оправдалъ вашето довѣрие. Той смѣта, че съ моралната подкрепа на обединенитѣ лозари е издигналъ още повече достойнството на Съюза.

Като излагаме всичко това на вашето внимание, увѣрени сме, че изнесеното въ отчета ще бжде спокойно и обективно обсъдено и дейността ни правилно преценена, че въ вашитѣ решения ще имате винаги предвидъ преуспѣването на родното лозарство и належащата нужда отъ още по-голѣмото морално засилване на Съюза, а особено неговото материално подсигуриане.

УПРАВИТЕЛЕНЪ СЪВЕТЪ:

Председателъ : Ив. П. Бързаковъ

Подпредседатели : { Димитъръ Кушевъ
Д-ръ Яс. Дянковъ

Членове : { Георги Поповъ
Иванъ Джелеповъ
Кръстю Наневъ
Проф. Н. Недѣлчевъ
Никола Мънковъ
Мих. Карапановъ
Юрданъ Поповъ
Георги К. Червенковъ

БАЛАНСЪ

на Българския Лозарски Съюзъ за 1933 год.

ПРИХОДЪ

		лева
1	Наличностъ отъ миналата 1932 г.	6864
2	Отъ членски и встѣпит. вноски	23723
3	” волни пожертвования	3572
4	” лихви	1575
5	” фонда „Съюзенъ домъ“	184430
6	” фонда „Лозарски прегледъ“	20000
7	Разни помощи	122045
Всичко		362209

РАЗХОДЪ

		лева
1	Канцеларски (по 78 разписки)	11225
2	Наемъ на помѣщение, отопление и др. (по 27 разписки)	14748
3	Възнаграждение на секр.-касиера (по 9 разписки)	36000
4	Възнаграждение на единъ чиновникъ (по 8 разписки)	18000
5	Пѣтни и дневни при пѣтуване по съюзна работа и на организатора (по 8 разписки)	10140
6	Водене на сѣд. дѣла (по 13 раз.)	2116
7	Покупка на съюз. домъ (по 8 раз.)	224466
8	Обзавеждане на съюзното помѣщ. (по 8 разписки)	8810
9	Помощи (по 3 разписки)	18000
10	Непредвидени (по 11 разписки)	1142
Всичко		344677
11	Наличностъ на 1.1.1934 год.	17532
Всичко		362209

Секретарь, касиеръ: Д. Бъчваровъ.

Провѣрителенъ съветъ:

Председателъ: К. Нефтяновъ
Секретарь: Ив. Машаловъ

Положението на пазаря.

България.

Вината отъ тазгодишната реколта, общо взето, не сж отъ най-добритѣ. Особено неподсилванитѣ съ захарь и приготвенитѣ безъ постарателни технически манипулации сж обречени на бързо разваляне следъ настѣпването на пролѣтнитѣ топли дни. Сдѣлките на втрешния пазарь сж обикновени, ценитѣ за по-доброкачественитѣ северобългарски вина се движатъ между 4—4.50 лева, а има райони, кждето винарски кооперации сж готови да продадѣтъ цѣлото си производство и по 3—4 лева литѣра. Купувачи, обаче, за по-голѣми партии вино не се явяватъ.

Въ южна България доброкачественитѣ вина се продаватъ къмъ 6—9 лева. Забелѣзва се едно по голѣмо въздържане въ производителитѣ и изчакване на по-добри цени.

Тенденцията за повишаване ценитѣ на вината, особено презъ лѣтнитѣ месеци вѣроятнo ще бжде осществена, като се има предъ видъ, че голѣма часть, може би надвишаваща половината отъ производството, ще бжде негодна за консумация и изварена на ракия. Следователно, въпрѣки обилната тазгодишна реколта и голѣмото количество произведено вино, на пазаря ще се почувствува облекчение и ценитѣ съ сигурность ще бждатъ по-високи за всички останали доброкачествени вина,

Въ известни райони, кждето имаше по-голѣми поражения отъ пероноспората и други неблагоприятни условия, повишението на ценитѣ е вече на лице и въ сравнение съ миналата година имаме равлика достигаща и $\frac{2}{3}$ въ повече.

Износъ на вина за чуждитѣ пазари до сега не е станалъ, въпрѣки многото увещания въ началото на сезона. Обаче, интереса за нашитѣ вина не е намаленъ и се получаватъ запитвания отъ германски, австрийски и чехски фирми за ценитѣ и качеството на тазгодишната ни реколта.

Кооперациитѣ тази година сж прибрали значителна часть отъ производството въ своитѣ изби, обаче, като изключимъ 3—4 отъ добре обезеденитѣ кооперации въ страната, за останалитѣ има много още да се желае по отношение на избени помѣщения, инвентарни пособия, а сжщо и вѣщо ржководство. Кооперативнитѣ вина, обаче, се отличаватъ съ по-голѣма доброкачественость, и представяватъ една по-голѣма гаранция за трайность, отколкото вината на много производители, особено въ селата.

Прави впечатление повишената консумация въ страната, и докато говоримъ за износъ, сжщевременно се запитваме дали ще стигне тазгодишната винена реколта да задоволи нуждитѣ на втрешния пазарь.

Гроздовъ сокъ.

Добрия пласментъ миналата година на този продуктъ насърдчи много производители и кооперации за приготвлението на по-голѣмо количество гроздовъ сокъ, консервиранъ въ по-голѣмата си часть съ натриевъ бензоатъ.

Тази година се получи действително доброкачественъ гроздовъ сокъ, поради по-голѣмото му съдържание на киселини, обаче, за съжаление пласмента му отива много бавно. Навсѣкжде се оплакватъ, че „не върви“ тази година. Това положение е наистина нерадостно още повече, че консервирания съ натриевъ бензоатъ гроздовъ сокъ не може да се използва за нищо друго освенъ за мармалади и маджуни. Съ настѣпването на топлиитѣ дни отиваме много бързо къмъ развалата му. Цената на гроздовъ сокъ за сега се движи между 4—5 лева, докато миналата година се продаваше къмъ 6—7 лева литѣра.

Чужбина.

Пазаря на вината е спокоенъ. Подобриенето въ политико-икономическитѣ отношения между отдѣлнитѣ държави изглежда ще допринесе за едно намаление на стопанската криза. Урегулирането на вноса и износа е предметъ на постоянни разисквания между Австрия, Италия и Унгария, като се отдава голѣмо значение и привилегия на търговията съ вината.

Резултата отъ последната винена реколта допринесе много, за да се създаде едно оптимистично настроение въ търговията съ вината. Реколтата въ почти всички сръдиземноморски държави — Франция, Алжиръ, Испания и Италия сж слаби по количество и задоволителни по качество. Въ централна Европа нямаме пъкъ, поради неблагоприятни климатически условия, съвсемъ незадоволителни по качество вина. Навсѣкжде се търсятъ на добри цени доброкачествени вина за купажиране и подобрене цафта на червенитѣ вина, които тази година отбелѣзва сжщо слаба итензивностъ.

Германия внася усилено вина отъ Унгария и Италия, безъ да е достигнала миналогодишното количество за сезона.

Вноса на вина въ Съединенитѣ щати е контингентиранъ съ отдѣлнитѣ държави въ следнитѣ размѣри:

Италия	1 милионъ галона (1 галонъ=3 785 литри)
Франция	704,000 "
Англия	609,000 "
Германия	399,000 "
Испания	395,000 "
Япония	187,000 "
Гърция	25,000 "

St.

ХРОНИКА.

Бъровъ, Председатель конгреса Лозарския съюзъ—София.

Вамъ и на Българския Лозарски съюзъ благодаря сърдечно за любезнитѣ приветствия по случай конгреса Ви като пожелавамъ преуспѣване на родното лозарство.

Царьтъ.

Негово Величество Царя — Двореца.

XIV редовенъ конгресъ на Българския Лозарски съюзъ поднася Вамъ най-предани чувства на вѣрностъ и пожелава Вамъ и царству ющия Ви домъ мощъ и дългоденствие за да може подъ Вашия скиптеръ да преуспѣва родното лозарство.

Председатель: Бъровъ.

XIV-тия лозарски конгресъ на Бълг. лозарски съюзъ се състоя на 4 и 5 мартъ т. г. въ София.

Конгреса се откри отъ председателя на съюза Ив. П. Бързаковъ.

Избра се бюро на конгреса: председ. Дим. Бъровъ — Свищовъ,

подпред. Савовъ — Варна и Ст. Митевъ — Ямболъ; секретари Кундаревъ и Мариновъ — София.

За управителенъ съветъ на Бълг. Лозарски съюзъ се избраха: председ. Ив. П. Бързаковъ, — София, подпред. Д. Кушевъ и проф. Н. Недѣлчевъ — София, секр. д-ръ Дяковъ — София, Дончо Бъчваровъ — София, Георги К. Червенковъ — Плѣвень, Д. Бъровъ — Свищовъ, Кр. Маневъ — Стара-загора, Георги Поповъ — Бръстовица, Ив. Джелеповъ — Бургасъ, Юрданъ Поповъ — Сливенъ, Никола Мънковъ — Плѣвень.

Допълнителни: Димо Овчаровъ — София, Юр. Тодоровъ — Видинъ, П. Антоновъ — Варна.

Контроленъ съветъ: пред. Коста Нефтяновъ — София, Ив. Машаловъ — Сухиндолъ, секр. Ст. Митевъ — Ямболъ.

Допълнителни: Икономовъ — Ломъ, Т. Байчевъ — Лясковецъ.

Редакцията и администрацията на сп. „Лозарски прегледъ“ остава и тая година въ гр. Плѣ-

вень, като се инициаторъ-уредникъ досега Георги К. Червенковъ.

Основаната към Бълг. лозарски съюзъ „Кооперативна централа на лозаритѣ въ България“ е утвърдена отъ Софийския окръженъ съдъ и почва да функционира.

Министерството на Земледелието чрезъ главния си секретаръ Г. Д. Кушевъ поздравя конгреса и следъ прегледъ на тежкото положенио на бълг. лозарство заяви, че то, както до сега, така и за въ бъдеще въ лицето на Министерството винаги ще намира своя вѣренъ защитникъ.

Утвърдени сж отъ Министерството на земледелието уставитѣ на лозарскитѣ дружества „Мискетъ“ въ с. Вишовградъ — Търновско и с. Православенъ — Борисовградско.

Министерството на земледелието е издало нова наредба за амбалажа на десертнитѣ грозда, овощия и зеленчуци, предназначени за износъ, печатана въ брой 5 отъ 16. II. т. г. на наредби на Министерството на земледелието и държавнитѣ имоти и въ Държавенъ вестникъ брой 261 отъ 20. II. т. г.

Сжщото е издало наредба, съ която се задължаватъ всички търговци и производители на щайги да деклариратъ наличното имъ количество отъ стария типъ холандски щайги най-късно до 20 мартъ т. г. На несторилитѣ това не ще се позволи да пуснатъ въ обръщение презъ предстоящия износенъ сезонъ недеklarираниитѣ отъ стария типъ такива.

Въ гр. Будалеца отъ 13 — 20 юний т. г. ще се състои XVI международенъ конгресъ по земледелие. Къмъ конгреса има секция по лозарство, където ще бждатъ разгледани следнитѣ въпроси:

1. Ограничаване засаждането на нови лозови насаждения;

2. Рационализация на лозарството отъ гледна точка на производственитѣ разности и качеството на лозовитѣ продукти.

3. Организиране на международната търговия на вина. Следъ конгреса ще бждатъ устроени експур-

зии въ лозарскитѣ центрове на Унгария, за да се разгледатъ винарскитѣ изби и др.

Желающитѣ лозари да участвуватъ въ конгреса, както и въ екскурзиитѣ да се отнесътъ къмъ редакцията на „Лозарски прегледъ“ за сведение. За участвуващитѣ на конгреса се правятъ остѣпки при пътуването и редъ улеснения при престояването имъ въ Унгария.

VI-иятъ международенъ конгресъ по лозарство и винарство ще се състои въ първата половина на м. августъ презъ 1935 г. въ гр. Лозана съ следния дневенъ редъ:

I. Лозарска и винарска техника

1. Генетиката въ лозарството.
2. Критическо, техническо и практическо изследване на разликата въ ценитѣ между виненитѣ и десертнитѣ грозда. Правила, които трѣбва да се следватъ при селекцията имъ.

3. Критическо, техническо и практическо изследване на начинитѣ на производство въ лозарството и винарството и използване на отпадъцитѣ имъ, практикувани днесъ.

II. Лозаро-винарска икономическа техника.

4. Научно, техническо и икономическо изследване на елементитѣ които играятъ роля при установяване цената на гроздето, неговата преработка въ вино и разпредѣлението на гроздето и виното за консумация.

III. Организационна техника.

5. Критично изследване за разнитѣ технически и икономически организационни форми на лозаритѣ.

IV. Научна часть

6. Гроздето и виното въ терапията.

V. Пропаганда.

7. Пропаганда за усвояване модерни технически сръдства за преработката на гроздето въ вино, за производство и съхранение на десертни грозда и за използване на отпадъцитѣ.

8. Пропаганда на целта за установяването хранителната стойностъ гроздето, виното и гроздовия сокъ; пропаганда за увеличение консумацията имъ.

Почитаеми господине,

Като нашъ абонатъ изпращаме Ви книжка I-ва отъ тая (XIX — 1934) година, съ апелъ да получавате списанието, отъ което не само ще имате прѣка полза, но и коевко ще подкрепите лозарската просаба и борба за защитата интереситъ на родното лозарство.

Ако не желаете да го получавате и заплащате, молимъ Ви, веднага ни върнете книжката, като напишете надъ адреса си „обратно редакцията“ — Плѣвень, безъ да лепите марка.

Увѣрени, че не само ще получавате списанието, а ще го и проагитирате, молимъ **УЛЕСНЕТЕ РЕДАКЦИЯТА**, като веднага изпратите абонамента 50 лева съ пощ. чекова с/кал № 878, пощенски записъ или препоръчано писмо.

РЕДАКЦИЯТА.

Всичко, което се отнася за редакцията и администрацията на сп. „ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ“, като пари, статии, дописки и др., да се изпраща на адресъ:

сп. ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ - Плѣвень

Абонамента е 50 лв. за година предплатени.

За читалища и учреждения също 50 лева.

За допуснати грѣшки въ адреса или по заплащане на абонамента, заинтересованитъ да пишатъ въ редакцията, като посочатъ погрѣшения и точния адресъ и № на записа или писмото, съ което сж изпратени паритъ.

ВСИЧКО ОТНАСЯЩЕ СЕ ДО

Българския Лозарски Съюзъ -- София,

като членски вносъ (по 1 левъ на декаръ), помощи, протоколи, писма и пр. да се изпраща на новия адресъ:

До г-на Дончо Бъчваровъ

секретаръ на Българския Лозарски Съюзъ

ул. „Ст. Караджа“ № 7 — София.

Телефонъ № 68,58.

№ 30. Кооп. печатница и книговезница „Изгрѣвъ“ — Плѣвень